

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 31C/189/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1617208998
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 08. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Žigo
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2021:1617208998.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Malacky, v konaní pred sudcom JUDr. Rastislavom Žigom, v právnej veci žalobkyne: S., zastúpená: V., proti žalovanému: Z., o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva po rozvedení manželstva, takto

rozhodol:

I. Súd vyporiadava bezpodielové spoluvlastníctvo strán sporu tak, že do výlučného vlastníctva žalobkyni prikazuje spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/8 k celku k nehnuteľnostiam zapísaným na liste vlastníctva č. XX okres Malacky, obec Gajary, katastrálne územie Gajary, parcela č. XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela XXXX/X o výmere XXX m², druh pozemku záhrada, parcela č. XXXX/XX o výmere XXX m² druh pozemku záhrada, stavba rodinného domu so súpisným číslom XXX nachádzajúca sa na parcele XXXX/X v hodnote 45.000 €.

II. Žalobkyni sa ukladá povinnosť uhradiť záväzok vzniknutý zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX uzatvorenej dňa 26.11.2010 s veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s. s nesplateným zostatkom ku dňu zániku bezpodielového spoluvlastníctva vo výške 26005,84 €.

III. Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému na vyrovnanie sumu 3845,44 € do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku.

IV. Žalobkyňa má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa doručila dňa 31.10.2017 súdu žalobu, ktorou sa domáhala súčasne vyporiadania podielového a aj bezpodielového spoluvlastníctva žalobkyne a žalovaného. Súd žalobu v časti vyporiadania podielového spoluvlastníctva uznesením č.k. 31C 189/2017 - 105 zo dňa 27.05.2020 vylúčil na samostatné konanie a predmetnom konania vedeného pod č.k. 31C 189/2017 zostalo vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva bývalých manželov (ďalej len BSM).

2. Žalobu odôvodnila tým, že manželstvo so žalovaným zaniklo rozvodom a to na základe rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 9 P 61/2013 zo dňa 22.10.2014, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.11.2014. Žalobkyňa do masy zaniknutého bezpodielového spoluvlastníctva zaradila ako jediné aktívum spoluvlastnícky podiel 3/8 k celku na nehnuteľnosti zapísanej Okresným úradom Malacky, katastrálnym úradom, vedená na LV XX nachádzajúca sa v okrese Malacky, obci Gajary, katastrálnom území Gajary, parcela č. XXXX/X, výmera v XXX m² - zastavané plochy a nádvorie, parcela č. XXX záhrady, parcela č. XXXX/XX, výmera 240 m² - záhrady, súpisné číslo XXX na parcele č. XXXX/X - druh stavby 10 - rodinný dom. Medzi pasíva zaradila nesplatený úver na základe zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX voči veriteľovi Slovenskej sporiteľni, a.s. zabezpečený zmluvou o zriadení záložného

práva na nehnuteľnosť. Navrhovala, aby súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo tak, že podiel patriaci do BSM 3/8 k celku na nehnuteľnosti sa prikáže do výlučného vlastníctva žalobkyni s tým, že ju súd zaviazá zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu vo výške 5096 €, a to v lehote do šiestich mesiacov od právoplatnosti rozsudku a aby bola zaviazaná vyplatiť zostatok spoločného úveru uzatvoreného dňa 26.11.2010 so Slovenskou sporiteľňou, a.s. Bratislava, zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX.

3. Žalovanému bola žaloba doručená dňa 02.01.2018 a súčasne bol vyzvaný na vyjadrenie k žalobe. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril a skutkové okolnosti uvádzané v žalobe nepoprel. Súd musí už na tomto mieste poznamenať, že žalovaný bol počas celého konania výrazne pasívny. Opakovane bol súdom poučený o možnosti zastúpenia v súdnom konaní ako aj možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o poskytnutie právnej pomoci. Žalovaný však možnosť požiadať o bezplatnú právnu pomoc nevyužil. V konaní neprodukoval žiadne tvrdenia a súdom bol opakovane ústne vyzývaný na uvedenie svojich tvrdení potrebných pre rozhodnutie súdu.

4. Súd vo veci nariadil predbežné prejednanie sporu, ktoré sa uskutočnilo dňa 28.03.2018 za prítomnosti strán, pričom strany sporu deklarovali záujem sa mimosúdne dohodnúť. Súd im preto poskytol dostatočnú lehotu pred nariadením súdneho pojednávania na usporiadanie vlastných majetkových vzťahov.

5. Žalobkyňa zastúpená advokátom dňa 26.11.2018 oznámila súdu výsledok mimosúdnych rokovaní strán. Uviedla, že riešili predaj nehnuteľnosti, pričom predaj chcel zastrešovať žalovaný. Problém bol s tým, že žalovaný nemá finančné prostriedky na vyplatenie podielu žalobkyne a ani už neuhrádza spoločný úver, čo budú musieť premietnuť do petitu. Predložila súdu záznam zo spoločného rokovania podpísaný žalovaným, v ktorom žalovaný uviedol, že na úver naďalej neprispieva z dôvodu zlej finančnej situácie, nesúhlasil s predajom nehnuteľnosti žalobkyňou. Žalovaný chcel riešiť v banke prevzatie splácania úveru a zmenu zabezpečenia.

6. Následne zástupca žalobkyne po ukončení mimosúdnych rokovaní strán, doručil súdu podanie zo dňa 23.01.2020, v ktorom uviedol, že žalovaný na splátky spoločného úveru neprispieva od februára 2017 a splátky hradí v plnej výške sama žalobkyňa. Zostatok úveru ku dňu 22.01.2020 bol vo výške 17.359,96 €. Žiadal, aby bol žalobkyni priznaný nárok na započítanie sumy 3872,42 € polovice z mesačných splátok uhradených žalobkyňou od roku 2017 do 2019. Uviedol, že žalobkyňa v roku 2017 uhradila 11 splátok po 209,34 €, v roku 2018 - 12 splátok po 209,32 €, v roku 2019 - 12 splátok po 209,32 € v roku 2020 - 2 splátky po 209,32 €.

7. Vzhľadom na to, že medzi stranami nedošlo k dohode o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, súd v súlade s §177 ods. 1 CSP nariadil vo veci pojednanie, ktoré sa uskutočnilo v dňoch 21.02.2020, 07.05.2021, 23.07.2021, pričom pojednanie bolo odročené za účelom vyhlásenia rozsudku na deň 20.08.2021. Na každé pojednanie boli obe strany riadne predvolané a všetkých pojednaní s výnimkou vyhlásenia rozsudku sa zúčastnili.

8. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a to rozsudkom Okresného súdu Malacky č.k. 9 P 61/2013 - 78 zo dňa 22.10.2014 (na č.l. 44 spisu), kúpnu a darovacou zmluvou zo dňa 29.06.2005 (na č.l. 26 spisu), výpisom z listu vlastníctva č. XX, katastrálne územie Gajary (na č.l. 144 spisu), výzvami zo dňa 31.05.2017, 23.08.2017, 09.10.2017 na mimosúdne vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva (na č.l. 33 - 37 spisu), zmluvou o splátkovom úvere zo dňa 26.11.2010 (na č.l. 169 spisu), potvrdeniami Slovenskej sporiteľne zo dňa 22.01.2020 o výške zostatku úveru ku dňu právoplatnosti rozvodu (na č.l. 93 obojstranne), návrhom na vklad záložného práva zo dňa 26.11.2010, SMS správou (na č.l. 100 spisu), výpisom z dlžníkov na poisťnom (na č.l. 101, 102 spisu) a oboznámil sa so súkromnými znaleckými posudkami č. XXX/XXXX R. a č. XXX/XXXX R. a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci.

9. Z rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 9 P 61/2013 - 78 zo dňa 22.10.2014 (na č.l. 44 spisu) mal súd preukázané, že manželstvo žalobkyne a žalovaného bolo právoplatne rozvedené dňa 07.11.2014, pričom manželstvo bolo uzatvorené dňa 21.01.1995. V danom prípade teda bezpodielové spoluvlastníctvo strán trvalo od 21.01.1995 do 07.11.2014. Z výrokovej časti predmetného rozsudku ďalej vyplýva, že z manželstva pochádzali dve spoločné deti N. O., narodená XX.XX.XXXX a E..ra

narodený XX.XX.XXXX, pričom každému z rodičov bolo zverené do starostlivosti jedno dieťa. Aktuálne ide o plnoleté osoby.

10. Z výpisu z listu vlastníctva č. XX okres Malacky, obec Gajary, katastrálne územie Gajary zo dňa 23.07.2021 (na č.l. 144 spisu) mal súd preukázané, že na predmetnom liste vlastníctva je zapísaná parcela č. XXXX/X o výmere 604 m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parcela XXXX/X o výmere 240 m², druh pozemku záhrada, parcela č. XXXX/XX o výmere 240 m² druh pozemku záhrada, stavba rodinného domu so súpisným číslom XXX nachádzajúca sa na parcele XXXX/X. Vo výpise z listu vlastníctva sú ako vlastníci v časti B výpisu uvedení žalobca a žalovaná a to jednak ako bezpodieloví spoluvlastníci podielu 3/8 k celku (vlastník 1) s titulom nadobudnutia kúpna zmluva O., právoplatná 27.10.2005, ďalej žalovaný je uvedený (ako vlastník 2) s podielom 3/8 k celku s titulom nadobudnutia jednak osvedčenie o dedičstve a jednak darovacia zmluva a žalovaná je uvedená (ako vlastník 3) s podielom 2/8 k celku s titulom nadobudnutia darovacia zmluva O.. Medzi ťarchami je zapísané záložné právo v prospech Slovenskej sporiteľne zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.11.2010, pričom týmto záložným právom je zaťažená celá nehnuteľnosť. Pri podieli žalovaného (vlastník 2) je zapísaná poznámka o upovedomení o začatí a spôsobe vykonania exekúcie zriadením exekučného záložného práva na nehnuteľnosť v prospech oprávneného Všeobecnej zdravotnej poisťovne a.s..

11. Zo zmluvy o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 26.11.2010 (na č.l. 169 spisu) súd zistil, že veriteľom je Slovenská sporiteľňa, a.s. a dlžníkmi sú žalobkyňa a žalovaný, pričom výška úveru bola 30.300 € a išlo o úver na nadobudnutie, úpravu a údržbu nehnuteľností, druh úveru na bývanie. Prvá splátka úveru bola splatná dňa 20.12.2010 a konečná splatnosť úveru bola stanovená na deň 20.11.2030 s počtom splátok 240 a výškou splátky 213,08 € (v splátke sú zahrnuté splátky istiny, úroku, úrokov z omeškania, poplatkov, nákladov banky spojených s úverom). Súd mal teda preukázané, že predmetný dlh vznikol počas manželstva žalobkyne a žalovaného, pričom žalobkyňa a žalovaný sú obidvaja z dlhu zaviazaní ako spoludlžníci. Žalobkyňa žiadala vyporiadať predmetné pasívum v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva, pričom žalovaný nevzniesol voči tejto skutočnosti žiadne námietky.

12. Podľa potvrdenia Slovenskej sporiteľne, a.s. (na č.l. 93 z opačnej strany) zo dňa 22.01.2020 bol zostatok úveru ku dňu právoplatnosti rozvodu manželstva, t.j. ku dňu 07.11.2014 vo výške 26005,84 €. Strany s touto výškou zostatku celkového úveru ku dňu rozvodu nesporne súhlasili, pričom súdu nepredložili iné dôkazy, z ktorých by súd výšku úveru mohol zistiť. V danom prípade aj konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva je riadené zásadou, že súd vykonáva dokazovanie iba na návrh strán sporu.

13. Medzi stranami bolo nesporné tvrdenie žalobkyne v písomnom podaní zo dňa 23.01.2020 (na č.l. 92), že od zániku BSM do januára 2017 splácali strany sporu po rozvode manželstva úver spoločne a od februára 2017 spláca žalobkyňa úver sama a to vo výške aktuálnej splátky 209,32 €, pričom tento stav pretrval do ukončenia dokazovania. Uviedla, že za rok 2017 uhradila sa v plnej výške 209,32 € 11 splátok vo výške 2302,52 Eur a následne za rok 2018 sama uhradila 12 splátok po 209,32 vo výške 2511,84 € a taktiež za rok 2019 splátky vo výške 2511,84 € a za rok 2020 vo výške 2511,84 €. Medzi stranami bolo nesporné, že v roku 2021 uhradila žalobkyňa za žalovaného do ukončenia dokazovania 7 splátok po 209,32 € a teda 1465,24 €. Celkovo žalobkyňa uhradila po rozvode na splátkach sumu 11303,28 € a teda $11303,28 / 2 = 5651,64$ €. Aj táto skutočnosť bola medzi stranami sporu nesporná a žalobkyňa na pojednávaní dňa 23.07.2021 žiadala o započítanie úhrad, ktoré vykonala aj za žalovaného na spoločný dlh po rozvode manželstva vo výške 5651,64 €.

14. Žalobkyňa predložila najskôr na preukázanie hodnoty podielu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva spolu so žalobou súdu znalecký posudok č. 190/2010 v ktorom bola všeobecná cena celej nehnuteľnosti zapísanej na liste vlastníctva č. XX ocenená na 85.200 €. Súd stranám sporu na pojednávaní oznámil, že vzhľadom k tomu, že ide o posudok, ktorý bol vyhotovený už pred siedmimi rokmi pred podaním žaloby nie je možné z neho vychádzať vzhľadom na skutočnosť, že v žiadnom prípade nemôže odrážať aktuálnu trhovú hodnotu podielu patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva manželov a poukázal na aktuálnu judikatúru najvyšších súdnych autorít.

15. Súd poukazuje napríklad na uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31. marca 2020, sp. zn. 6Cdo/53/2019, v ktorom NS SR konštatoval, že ak súd pri určovaní ceny vychádzal z takmer trojročného

znaleckého posudku, odklonil sa od právneho názoru, podľa ktorého bol povinný vychádzať z ceny nehnuteľnosti s príslušenstvom v čase vyporiadania BSM.

16. Keďže medzi stranami sporu na súdnom pojednávaní nedošlo k dohode o hodnote nehnuteľnosti, strany sa dohodli, že žalobkyňa predloží súdu nový súkromný znalecký posudok na hodnotu nehnuteľnosti, ktorý aj súdu na nasledujúcom pojednávaní predložila a to znalecký posudok č. XXX/XXXX vypracovaný znalcom R. (na č.l. 150 spisu) na ocenenie nehnuteľnosti, ktorej podiel patrí do BSM (na č.l. 150 spisu), z ktorého súd zistil aktuálnu všeobecnú cenu celej nehnuteľnosti (stavby, pozemkov) vo výške 120.000 €. Obe strany s touto hodnotou nehnuteľnosti na pojednávaní súhlasili a uzatvorili jej hodnotu na sumu 120.000€. Súd mal teda za nesporné, že hodnota podielu vo výške 3/8 z celku patriaceho do bezpodielového spoluvlastníctva z nehnuteľnosti zapísanej na liste vl. č. XX je vo výške 45.000 € (3/8 z 120.000).

17. Z kúpnej a darovacej zmluvy, ku ktorej bol dňa 27.10.2005 povolený vklad do katastra (na č.l. 26 spisu) súd zistil, že žalobkyňa a žalovaný nadobudli podiel vo výške 3/8 na základe kúpnej zmluvy od F., ktorý vlastnili každý podiel vo výške 1/8 a ďalej žalobkyňa a žalovaný získali darovaním do svojho výlučného vlastníctva každý po 2/8 z celku z nehnuteľnosti a to od W.. Zo skutkových tvrdení uvedeným na súdnom pojednávaní vyplynulo, že darkyňou bola matka žalovaného a predávajúcimi boli súrodenci žalovaného. Kúpna cena 3/8 nehnuteľnosti bola vo výške 450.000 Sk (14 937,26 Eur) a mala byť podľa zmluvy uhradená formou úveru zo Slovenskej sporiteľne.

18. Ďalej mal súd preukázané, že žalobkyňa prostredníctvom svojej predchádzajúcej právnej zástupkyne ako aj aktuálneho zástupcu opakovane vyzývala žalovaného na mimosúdne uzatvorenie dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva (výzvami na č.l. 33, 35, 36 spisu), pričom žalovaný nepredložil súdu žiadne dôkazy, že by na výzvy relevantným spôsobom reagoval, prípadne by predložil žalobkyni svoj návrh na vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva.

19. Žalobkyňa taktiež predložila súdu listinné dôkazy preukazujúce, že žalovaný má viaceré dlhy (dlžníci na poisťovni a SMS správa na č.l. 100, 101,102 spisu). Aktuálne taktiež žalovaný súdu na poslednom pojednávaní oznámil, že sa voči nemu vedie exekúcia a na aktuálnom liste vlastníctva je na jeho podiele zapísaná ťarcha a to exekučné záložné právo. Žalovaný taktiež súdu uviedol, že zisťoval, či by nedostal úver, pričom žiadny peňažný ústav mu úver nechcel poskytnúť.

20. Ďalej zo skutkových prednesov žalovaného na súdnom pojednávaní vyplynulo, že žalovaný je aktuálne bez príjmu a býva v rodinnom dome, ktorý je predmetom sporu spolu so svojou matkou, ktorá žalobkyni darovala časť svojho podielu a spolu so svojou družkou. Je nesporné a žalovaný to na súdnom pojednávaní potvrdil, že spoločný úver nespláca už od roku 2017 a že je voči nemu vedené aktuálne aj exekučné konanie a na jeho podiel na nehnuteľnosti je zriadené exekučné záložné právo. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že bol dlhodobo chorý, potvrdil, že úver platí sama žalobkyňa, udával, že nemá žiadne úspory. Súd musí opätovne poukázať na výraznú pasivitu žalovaného v súdnom konaní. Na opakované ústne výzvy súdu, aby oznámil súdu jeho návrh, resp. postoj k spôsobu vysporiadania uviedol, že by chcel podiel prikázať sebe, ale nemá prostriedky na platenie úveru a ani na vyplatenie žalobkyne. Napriek tomu, že žalovaný mal dostatok času na zabezpečenie si novej práce, bol nečinný, počas celého konania hoci sa súdnych pojednávaní zúčastňoval nevykonával žiadnu aktivitu k zlepšeniu svojej finančnej situácie. Súdu neuviedol, prečo neplatí úver, prečo sa nesnaží si nájsť zamestnanie a napokon pred rozhodnutím súdu, ako už súd uviedol, bola spoločná nehnuteľnosť zaťažená exekučným záložným právom z dôvodu exekúcie vedenej voči žalovanému.

21. Žalobkyňa na pojednávaní uviedla, že v nehnuteľnosti, ktorej podiel patrí do BSM nebýva od roku 2012. Aktuálne býva u priateľa v jeho nehnuteľnosti a ona sama žiadnu nehnuteľnosť nevlastní. Udávala, že je zaťažená spoločným úverom, ktorý spláca, aby sa nedostala na zoznam dlžníkov. Ich spoločné deti sú už plnoleté a jej syn býva s ňou v spoločnej domácnosti. Žalobkyňa má príjem okolo 900 € v čistom mesačne, pričom potvrdila, že podiel 3/8 na danej nehnuteľnosti odkúpili od súrodencov žalovaného za trhovú cenu.

22. Súd vec právne posúdil podľa § 137 písm. c) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), § 143, 148 ods. 1, 149 ods. 1, 2, 3, 4, 5, § 150 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ)

23. Podľa § 137 písm. c) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

24. Podľa § 143 OZ, v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov je všetko, čo môže byť predmetom vlastníctva a čo nadobudol niektorý z manželov za trvania manželstva, s výnimkou vecí získaných dedičstvom alebo darom, ako aj vecí, ktoré podľa svojej povahy slúžia osobnej potrebe alebo výkonu povolania len jedného z manželov, a vecí vydaných v rámci predpisov o reštitúcii majetku jednému z manželov, ktorý mal vydanú vec vo vlastníctve pred uzavretím manželstva alebo ktorému bola vec vydaná ako právnomu nástupcovi pôvodného vlastníka.

25. Podľa § 148 ods. 1 OZ, zánikom manželstva zanikne i bezpodielové spoluvlastníctvo manželov.

26. Podľa § 149 ods. 1 OZ, ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo, vykoná sa vypořádanie podľa zásad uvedených v § 150.

27. Podľa § 149 ods. 2 OZ, ak dôjde k vypořádaniu dohodou, sú manželia povinní vydať si na požiadanie písomné potvrdenie o tom, ako sa vypořádali.

28. Podľa § 149 ods. 3 OZ, ak sa vypořádanie nevykoná dohodou, vykoná ho na návrh niektorého z manželov súd.

29. Podľa § 149 ods. 4 OZ, ak do troch rokov od zániku bezpodielového spoluvlastníctva manželov nedošlo k jeho vypořádaniu dohodou alebo ak bezpodielové spoluvlastníctvo manželov nebolo na návrh podaný do troch rokov od jeho zániku vypořadané rozhodnutím súdu, platí, pokiaľ ide o hnutelné veci, že sa manželia vypořadali podľa stavu, v akom každý z nich veci z bezpodielového spoluvlastníctva pre potrebu svoju, svojej rodiny a domácnosti výlučne ako vlastníci užíva. O ostatných hnutelných veciach a o nehnuteľných veciach platí, že sú v podielovom spoluvlastníctve a že podiely oboch spoluvlastníkov sú rovnaké. To isté platí primerane o ostatných majetkových právach, ktoré sú pre manželov spoločné.

30. Podľa § 149 ods. 5 OZ, ak sa po vypořadání bezpodielového spoluvlastníctva manželov rozhodnutím súdu alebo dohodou objaví majetok, ktorý nebol zahrnutý v rámci vypořadania, platí preň domnienka uvedená v odseku 4.

31. Podľa § 150 OZ, pri vypořadání sa vychádza z toho, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Každý z manželov je oprávnený požadovať, aby sa mu uhradilo, čo zo svojho vynaložil na spoločný majetok, a je povinný nahradiť, čo sa zo spoločného majetku vynaložilo na jeho ostatný majetok. Ďalej sa prihliadne predovšetkým na potreby maloletých detí, na to, ako sa každý z manželov staral o rodinu, a na to, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí. Pri určení miery pričinenia treba vziať tiež zreteľ na starostlivosť o deti a na obstarávanie spoločnej domácnosti.

32. Súd v zmysle citovaných ustanovení vypořadával BSM, ktoré zaniklo právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva, keďže k dohode medzi stranami sporu nedošlo. Inštitút bezpodielového spoluvlastníctva manželov (BSM) je základnou úpravou majetkových vzťahov medzi manželmi, pričom vzniká uzatvorením manželstva. S ohľadom na skutočnosť, že môže vzniknúť len medzi manželmi, treba vyvodit', že jeho existencia je závislá na existencii manželstva a iba výnimočne môže nastať situácia, že bezpodielové spoluvlastníctvo zanikne a manželstvo aj naďalej trvá. Zánikom manželstva (rozvodom, vyhlásením manželstva za neplatné, smrťou jedného z manželov, resp. vyhlásením manžela za mŕtveho) zaniká aj bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V prejednávanej veci mal súd preukázané, že strany sporu uzatvorili manželstvo dňa 21.01.1995, čím vzniklo ich bezpodielové spoluvlastníctvo a toto zaniklo dňa 07.11.2014 na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Malacky č.k. 9 P 61/2013 - 78 zo dňa 22.10.2014, ktorým bolo ich manželstvo rozvedené. Ďalej bolo nesporné, že strany sporu sa v lehote do troch rokov od zániku manželstva nedohodli na vypořadání BSM a dňa 31.10.2017 žalobkyňa podala návrh na vypořadanie BSM na tunajšom súde. Žalobkyňa teda podala žalobu v lehote do troch rokov od zániku BSM a teda nenastala domnienka v zmysle § 149 ods. 4 OZ a súd bol povinný BSM strán sporu vypořadať v konštitutívnom súdnom rozhodnutí.

33. K mase BSM: Medzi stranami bolo nesporné, čo tvorí masu BSM a teda súd vychádzal z nesporných tvrdení, že v rámci aktív tvorí BSM iba spoluvlastnícky podiel o veľkosti 3/8 k celku na nehnuteľnostiach zapísaných na liste vlastníctva č. 66 vedeného Okresných úradom Malacky, katastrálnym odborom, nachádzajúcej sa v okrese Malacky, obec Gajary, katastrálne územie Gajry, parcela č. XXXX/X o výmere 604 m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parcela č. XXXX/X o výmere 135 m², druh pozemku záhrady, parcela č. XXXX/XX, o výmere 240m², druh pozemku záhrady, na parcele č. XXXX/X, druh stavby rodinný dom, súpisné číslo XXX. Súd mal preukázané, že predmetný podiel na nehnuteľnosti získali strany sporu počas trvania manželstva a to na základe kúpy vklad povolený 27.10.2005 počas trvania manželstva, pričom obaja manželia boli v zmluve uvedení ako kupujúci. Predmetnom bezpodielového spoluvlastníctva môže byť aj spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnosti.

34. Súd mal medzi stranami sporu nespornú a aj z predloženého znaleckého posudku č. XXX/XXXX R. preukázanú hodnotu predmetného spoluvlastníckeho podielu vo výške 45.000€ (hodnota podielu 3/8 z celku z celkovej všeobecnej hodnoty nehnuteľnosti vo výške 120000€).

35. Keďže žalobkyňa žiadala vysporiadať aj spoločný doposiaľ nesplatený dlh splácaný formou mesačných splátok vzniknutý počas trvania BSM zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 26.11.2020 uzatvorenej medzi žalobkyňou a žalovaným ako spoludlžníkmi a veriteľom Slovenskou sporiteľňou, a.s., súd uvádza, že pod vyporiadaním bezpodielového spoluvlastníctva treba rozumieť celkové komplexné riešenie majetkových vzťahov medzi bývalými spoluvlastníkmi vrátane pohľadávok a dlhov, ktoré vznikli za trvania manželstva. Pri vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva nemožno teda ponechať stranou ani pohľadávky a dlhy, ktoré vznikli za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov /uznesenie NS SR sp. zn. 6 Cdo 128/2012 zo dňa 30.01.2013, R 46/1966/. Z právnych úkonov týkajúcich sa spoločných vecí sú oprávnení a povinní obaja manželia spoločne a nerozdielne, súd preto na návrh žalobkyne vyporiadal aj dlh zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 26.11.2010, ktorým sa strany sporu zaviazali splatiť veriteľovi Slovenskej sporiteľni, a.s. dlh vo výške 30.300 € úver na bývanie formou mesačných splátok vo výške 213,08 € do konečnej splatnosti dňa 20.11.2030.

36. Medzi stranami bolo nesporné a aj preukázané potvrdením veriteľa (na č.l. 93 spisu), že zostatok úveru ku dňu právoplatnosti rozvodu bol 26005,84 €. Súd pre úplnosť uvádza, že z ustálenej judikatúry súdov vyplýva, že do bezpodielového spoluvlastníctva manželov je potrebné zaradiť veci v stave, v akom existovali v čase zániku BSM, nie v čase rozhodnutia o vyporiadaní BSM a táto skutočnosť sa týka aj zostatku spoločných pasív bývalých manželov. Súd preto vychádzal z výšky nesplateného úveru ku dňu zániku BSM vo výške 26005,84 €. Čo sa týka splácania úveru po zániku BSM, súd mal nesporné, že žalovaná od februára 2017 uhrádza spoločný úver sama v rozsahu ako je uvedené v bode 13 tohto rozsudku (od 07.11.2014 do 02/2017 splácali strany úver spoločne).

37. Po určení, čo patrí do masy BSM a hodnoty aktív a pasív BSM, súd pristúpil k jej vyporiadaniu v zmysle zásad uvedených v § 150 OZ. Určenie rozsahu a ocenenie majetku v BSM je predpokladom pre určenie hodnotových podielov oboch manželov. Po tomto vyporiadaní z kvantitatívneho hľadiska nasleduje kvalitatívne vyporiadanie, t.j. určenie, ktoré veci z BSM pripadnú každému z manželov.

38. Základnou zásadou je, že podiely oboch manželov sú rovnaké. Z tejto zásady zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť a iným spôsobom a to podľa kritéria miery pričinenia. Nemožno vylúčiť ani taký postup, podľa ktorého sa jednému z manželov prikáže majetok do výlučného vlastníctva a uloží sa mu povinnosť vyrovať podiel druhého manžela v peniazoch. Súdne rozhodnutie má konštitutívny charakter. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov v tom smere, ako sa má vyporiadanie vykonať.

39. V danom prípade súd vychádzal z rovnosti podielov oboch bývalých manželov, keďže v konaní neboli tvrdené žiadne skutočnosti, ktoré by mohli spôsobiť disparitu podielov. Súd mal preukázané, že aktíva zaniknutého BSM prevyšujú pasíva BSM (hodnota aktív 45000 - hodnota pasív ku dňu zániku BSM 26005,84 = 18994,16 €)

40. Medzi stranami bol spor iba o tom, komu má byť spoluvlastnícky podiel patriaci do BSM a spoločné pasívum prikázané. Pri rozhodovaní o tom, komu bude spoločný spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti prikázaný a kto prevezme uhradenie celého dlhu z poskytnutého úveru, súd vychádzal z konkrétnych skutkových zistení prejednávanej veci ako aj z kritérií vyvedených súdnou praxou podľa ktorých treba

skúmať, akou mierou sa ten, ktorý z účastníkov pričínil o nadobudnutie veci, ktorý je na ňu väčšmi odkázaný a napokon aj na solventnosť v súvislosti s vyplatením jednak podielu druhému účastníkovi ako aj s ďalšou úhradou splátok spoločného úveru. Čo sa týka vyporiadavaného pasíva, súd uvádza, že toto v zmysle ustálenej judikatúry musí byť prikázané tej zo strán sporu, ktorej bude prikázaný podiel na nehnuteľnosti a to s poukazom na skutočnosť, že predmetný spoločný úver je zabezpečený záložným právom k nehnuteľnosti, ktorej podiel je predmetom BSM. Podľa ustálenej súdnej praxe nemožno vystaviť jednu stranu sporu situácii, kedy tá bude rozhodnutím sporu vlastníkom nehnuteľnosti, ale zároveň bude simultánne závislá na vôli iných - jej cudzích subjektov (záložného veriteľa a dlžníka), pričom na tento vzťah nebude mať žiadny dosah.

41. V danom prípade je nesporné, že žalovaný v nehnuteľnosti, ktorej podiel patrí do BSM býva spolu so svojou družkou a matkou a nevlastní iné nehnuteľnosti. Žalobkyňa býva u svojho priateľa a taktiež nevlastní žiadne nehnuteľnosti. V danom prípade by kritérium odkázanosti na nehnuteľnosť jednoznačne bolo v prospech žalovaného, keďže v nehnuteľnosti býva a vlastní výlučne aj ďalší podiel na nehnuteľnosti väčší ako žalobkyňa vo výške 3/8. Avšak žalovaný je nemajetný a žiadny z peňažných ústavov mu neposkytne úver. Navyše má viaceré dlhy a aktuálne už svoj výlučný spoluvlastnícky podiel na predmetnej nehnuteľnosti (získaný z časti dedením a z časti darovaním) zaťažil exekučným záložným právom. U žalovaného ani nie je daný predpoklad, že by sám splácal úver, ktorý by mal dosplácať do konečnej splatnosti v roku 2030, keďže už teraz je zaťažený inými dlhmi a exekúciou, je nemajetný a nemal by možnosť spoločný dlh splácať. Žalovaný mal dostatok času od začatia sporu (štyri roky), aby si našiel prácu, resp. sa snažil o zabezpečenie možnosti splácania dlhu. Avšak žalovaný bol nečinný a spoločný úver fakticky štyri roky nespláca. Ako už súd uviedol vyššie komu súd prikáže splatiť zostatok dlhu je potrebné prikázať aj aktívum, ktoré je zaťažené záložným právom z daného pasíva. Je teda nevyhnutné prikázať spoločný podiel na nehnuteľnosti žalobkyňi, keďže žalovaný nemá finančné prostriedky na jej vyplatenie a ani na splácanie spoločného dlhu, ktorý je zabezpečený záložným právom k predmetnému spoluvlastníckemu podielu a navyše by žalobkyňa vystavená vysokému riziku, že si od nej banka Slovenská sporiteľňa, a.s. bude vymáhať žalovaným nesplácaný úver a následne by bola nútená opätovne žalovaného žalovať, čím by medzi stranami vznikli ďalšie spory.

42. Súd sa musel jednoznačne prikloniť k záveru, že je účelné prikázať spoluvlastnícky podiel patriaci do BSM ako aj zvyšok nesplateného úveru žalobkyňi, ktorá úver doposiaľ riadne sama spláca a má možnosť si vziať úver na vyplatenie náhrady žalovanému, keďže má riadny príjem a nie je zaťažená dlhmi a ani exekúciami (v konaní nebol tvrdený a ani preukázaný opak). Navyše je potrebné uviesť, že predmetom vyporiadania BSM je iba spoluvlastnícky podiel, pričom žalovaný je vlastníkom ďalšieho podielu o veľkosti 3/8, ktorý ho oprávňuje nehnuteľnosť užívať (zaťažený exekučným záložným právom pre výlučný dlh žalovaného), pričom medzi stranami sporu je vedený aj spor o vyporiadanie podielového spoluvlastníctva.

43. Vzhľadom k horeuvedenému, súd vyporiadal masu bezpodielového spoluvlastníctva tak, že prikázal spoluvlastnícky podiel 3/8 k nehnuteľnosti špecifikovanej vo výroku toho rozsudku žalobkyňi a súčasne ju určil ako preberateľku celého zostatku nesplateného spoločného úveru a určil jej povinnosť splatiť nesplatený zostatok úveru.

44. K výpočtu vyrovnávacieho podielu súd uvádza, že aktíva zaniknutého BSM mali spolu hodnotu 45.000 € a pasíva 26005,84 € a teda čistá hodnota masy BSM bola 18994,16 €, z ktorej podiel každého z manželov na čistej hodnote masy BSM v rovnakom pomere je potom 9497,08 €. Žalobkyňa nadobudlo spoluvlastnícky podiel v hodnote 45.000€ a prevzala záväzky v hodnote 26005,84 €, teda celkovo jej pripadlo 18994,16 €, čo je o 9497,08 € viac ako pripadá na jej podiel. Žalovaný nenadobudol nič a ani neprevzal žiaden záväzok, teda nadobudol hodnotu 0 €, čo je o 9497,08 € menej ako na neho pripadá podľa jeho spoluvlastníckeho podielu. To znamená, že túto sumu by mal žalovaný dostať v rámci vyrovnania svojho podielu tak, aby každý z manželov mal polovičný podiel. Žalobkyňa žiadala, aby súd v konaní zohľadnil, že po zániku BSM uhradila od 02/2017 do dňa 23.07.2021 (ukončenie dokazovania vo veci) zo svojich výlučných prostriedkov na spoločný dlh voči Slovenskej sporiteľni, a.s. sumu 11303,28, pričom žalovaný na spoločný dlh nič neplatil a bol povinný uhrádzať polovicu splátok za dané obdobie vo výške 5651,64 €. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22 Cdo 14/2006, ak sa niektorý z manželov po zániku bezpodielového spoluvlastníctva podieľal na zaplatení spoločného dlhu zo svojich výlučných prostriedkov, má právo na ich náhradu podľa § 150 druhá veta OZ. Súd preto od výšky sumy na vyrovnanie 9497,08 € odpočítal sumu 5651,64 € predstavujúcu polovicu sumy, ktorú

žalobkyňa zo svojich výlučných prostriedkov vynaložila na spoločný dlh do vyporiadania BSM a teda súd určil žalobkyňi povinnosť zaplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu 3845,44 €.

45. Podľa § 232 ods. 3 CSP je lehota na plnenie tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd však môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Súd v danom prípade žalobkyňi stanovil lehotu na zaplatenie vyrovnávacieho podielu do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Súd zohľadnil pritom výšku finančného vyrovnania a dospel k záveru, že je odôvodnené predĺžiť lehotu na plnenie zo zákonom ustanovených troch dní na dva mesiace. Žalobkyňa žiadala lehotu na vyplatenie do šiestich mesiacov, ktorú súd posúdil ako príliš dlhú, pričom nemožno žiadať od žalovaného, aby čakal až šesť mesiacov na uhradenie finančného vyrovnania. Lehota dvoch mesiacov je pre žalobkyňu postačujúca aj vzhľadom na jej mesačný príjem a na prípadné vybavenie úveru v peňažnom ústave.

46. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

48. Podľa § 257 CSP, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

49. Vzhľadom k tomu, že vo veci samej došlo k meritórnemu rozhodnutiu súdu, spravuje sa rozhodovanie o trovách konania úpravou § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Zásada úspechu v spore sa vzťahuje aj na konania, kde súd rozhoduje o spôsobe vyporiadania, teda aj na konanie o vyporiadani BSM. Krajský súd v Bratislave v rozhodnutí 4 CoP 3/2018 zo dňa 30.04.2019 uviedol, že v konaniach zahájitelných oboma stranami, v ktorých vykázania do procesnej pozície žalovaného závisí od faktoru predstihnutia jednej zo sporiacich sa strán tou druhou, majú status žalobcu i jeho úspech s návrhom len obmedzený význam, totiž v konaní o vyporiadani BSM (podobne ako aj v konaní o zrušenie spoluvlastníctva podielového) je pre posúdenie úspechu žalobcu s návrhom aj samotnej nutnosti vedenia konania pred súdom potrebné najmä zodpovedať si dve otázky a to na čej strane bol dôvod neúspech u prípadného pokusu alebo aj viacerých pokusov o mimosúdne vyriešenie predmetu sporu, pokiaľ tu takýto pokus vôbec bol a do akej miery sa spôsob vyporiadania ustálený rozsudkom, kryje so spôsobom vyporiadania navrhovaným žalobou, resp. tým, ktorý bol obsahom dohody ponúkanej druhej strany pred začatím konania.

50. Súd mal preukázané a v konaní aj nesporné, že žalobkyňa zastúpená zástupcom najskôr výzvou zo dňa 31.05.2017 (na č.l. 36 spisu) vyzvala žalovaného na vyporiadanie bezpodielového a podielového spoluvlastníctva, pričom navrhovala, aby si celú nehnuteľnosť ponechal žalovaný a z jej podielov (v bezpodielovom a podielovom spoluvlastníctve) jej vyplatil sumu 45000€ s tým, že taktiež prevezme úver v Slovenskej sporiteľni, a.s.. Následne žalovaná opätovne dňa 28.08.2017 pred podaním žaloby doručila žalovanému výzvu na vyporiadanie súčasne bezpodielového a podielového spoluvlastníctva, s tým, aby kontaktoval advokátsku kanceláriu a navrhol spôsob vysporiadania. Napokon ešte zástupca žalobkyne vyzval žalovaného výzvou zo dňa 09.10.2017 na riešenie vyporiadania, keď vo výzve uviedol, že žalovaný ho nekontaktoval so žiadnym návrhom na základe predchádzajúcej výzvy. Následne žalobkyňa podala žalobu na súd, pričom žiadala vyporiadať bezpodielové spoluvlastníctvo tak, že sa celá nehnuteľnosť prikáže do jej vlastníctva a žalovanému vyplatí sumu 5096 €, pričom taktiež prevezme spoločný úver. Žalobkyňa sa taktiež v priebehu súdneho konania snažila do žalovaným opätovne dohodnúť mimosúdne. Žalovaný bol počas celého konania pasívny a ukončenie sporu zmiernom, prípadne mimosúdnou dohodou nebolo možné. V danom prípade súd musí konštatovať, že žalobkyňa bola v spore úspešná v rozsahu 100%, keď bola úspešná v celom rozsahu, čo sa týka spôsobu vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva. Žalobkyňa taktiež prejavila záujem pred začatím sporu o vyriešenie sporu mimosúdne, pričom žalovaný na jej žiadosti nereagoval. Súd preto rozhodol o tom, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

51. O uložení poplatkovej povinnosti stranám sporu, súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).